

Osnovana škola prof. Franje Viktora Šignjara Virje

Školska godina 2024./2025.

VREDNOVANJE OSTVARENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Matematika

5.-8. razred

Učiteljice: Vanja Rupčić i Duška Štefanec

Na osnovu Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi stručni aktiv učitelja matematike Osnovne škole prof. F. V. Šignjara Virje utvrđuje i usklađuje elemente ocjenjivanja, načine i postupke vrednovanja ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda.

NAČINI I POSTUPCI VREDNOVANJA TE ELEMENTI OCJENJIVANJA UČENIKA

Učiteljice će na početku i tijekom nastavne godine upoznati učenike s elementima vrednovanja, odgojno-obrazovnim ishodima, kompetencijama, razinom dobar ostvarenosti iz kurikuluma nastavnog predmeta, planiranim metodama vrednovanja te planiranoj učestalosti vrednovanja, a vrednovanje postignuća učenika s teškoćama će uskladiti s preporukama stručnih suradnika.

Na prvom satu učenici će biti upoznati s pravima kao i obavezama, uz naglasak na potrebu redovitog nošenja udžbenika, bilježnice i geometrijskog pribora.

VREDNOVANJE

FORMATIVNO VREDNOVANJE jest vrednovanje učeničkih postignuća koje se odvija za vrijeme učenja i poučavanja radi davanja informacija o učenikome napredovanju i unapređivanja budućega učenja i poučavanja, poticanja učeničkih refleksija o učenju, utvrđivanja manjkavosti u učenju, prepoznavanja snaga te planiranja budućega učenja i poučavanja.

SUMATIVNO VREDNOVANJE jest vrednovanje koje podrazumijeva procjenu razine učenikova postignuća na kraju procesa učenja (nastavne teme, polugodišta te godine učenja i poučavanja) te rezultira ocjenom.

Svrha vrednovanja	Priroda vrednovanja	Uporaba vrednovanja
Vrednovanje za učenje	Dijagnostičko vrednovanje	Prikupljene informacije
	- događa se prije poučavanja kako bi učitelji procijenili prethodno stečena znanja učenika, njihovu spremnost za stjecanjem novih znanja i vještina te dobili uvid u strategije učenja koje koriste u procesu učenja i u ono što ih zanima	- koriste učiteljima i učenicima u utvrđivanju onoga što učenici znaju i mogu učiniti - svrha je učinkovitije planiranje procesa poučavanja i vrednovanja te pomoć učenicima u postavljanju prikladnih ciljeva učenja
	Formativno vrednovanje	Prikupljene informacije
	- provodi se neprestano tijekom poučavanja i u procesu stjecanja znanja	- koriste učiteljima kako bi pratili učenikov napredak u ostvarivanju ishoda i pružili mu pravovremenu povratnu informaciju o njihovu napretku, planirali sljedeće korake u osmišljavanju poučavanja i prilagodili aktivnosti i strategije učenikovim potrebama
Vrednovanje kao učenje	Formativno vrednovanje	Prikupljene informacije
Vrednovanje kao učenje proces je u kojemu se učenika potiče na samovrednovanja vlastitih postignuća, a učitelj učeniku vlastitim postupcima pokazuje primjere kako da to čini i usmjerava ga.	- događa se neprestano tijekom poučavanja i uključuje učiteljevu podršku i vođenje	- koriste učenicima za pružanje povratne informacije drugim učenicima (vršnjačko vrednovanje), praćenje vlastitoga napretka u postizanju ciljeva učenja (samovrednovanje), promišljanje o vlastitome učenju i strategijama učenja i postavljanje individualnih ciljeva učenja
Vrednovanje učenja	Sumativno vrednovanje	Prikupljene informacije
Vrednovanje naučenoga vrednovanje je koje se izražava ocjenom.	- događa se na kraju procesa učenja i koristi u planiranju daljnjega poučavanja	- koriste ih učitelji kako bi saželi rezultate učenja na kraju procesa učenja; ocjena koju učitelj daje pruža informacije učenicima i roditeljima o kvaliteti učenja na temelju prethodno utvrđenih kriterija

Vrednovanje za svaki od elemenata ocjenjivanja može se provoditi usmenim, pisanim putem, ciljanim pitanjima, pregledima domaćih radova, ispitima znanja, pisanim provjerama, pregledom projektnih zadataka, uvidom u individualno, timsko i suradničko učenje, vrednovanjem prezentacija i sl.

Inicijalno provjeravanje provodi se prema procjeni potrebitosti, ali obavezno u 5. razredu, kao i za sve učenike po redovnom programu uz prilagodbu i redovitom program uz individualizirane postupke i to usmenim ili pisanim putem te se provodi u prva dva tjedna nastave.

U jednoj provjeri moguće je ocijeniti više elemenata vrednovanja.

Radi kvalitetnijeg vrednovanja uvid u ostvarenost odgojno- obrazovnih ishoda češće će se sumativno ili formativno provjeravati, na raznolike načine (ispiti znanja, pisane provjere, pregledi bilježnica, pregledi domaćih radova, usputnim ispitivanjem, rješavanjem nekoliko relevantnih zadataka i sl.) i u što više vremenskih točaka.

Usmeno provjeravanje se ne najavljuje i može se provoditi na svakom satu.

Ispiti znanja i pisane provjere bit će najavljene i unesene u okvirni vremenik pisanih provjera.

Pisani ispiti znanja provode se nakon obrađene i uvježbane nastavne cjeline, a pisane provjere tijekom obrađivanja nastavne cjeline.

Formativno vrednovanje provodi se tijekom cijele nastavne godine prema procjeni učitelja. Upisuju se zapažanja učitelja o učenikovom razvoju interesa, motivacije i sposobnosti, odnosu prema radu i postavljenim zahtjevima, njegova postignuća u usvajanju nastavnih sadržaja.

Zaključna ocjena temelji se na usvojenosti odgojno – obrazovnih ishoda. Ne mora biti aritmetička sredina upisanih brojčanih ocjena iz svih elemenata.

Elementi praćenja i ocjenjivanja u nastavi matematike: provjeravat će se pismeno i usmeno.

Usvojenost znanja i vještina	<ul style="list-style-type: none">– opisuje matematičke pojmove– odabire pogodne i matematički ispravne procedure te ih provodi– provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rezultata– upotrebljava i povezuje matematičke koncepte
Matematička komunikacija	<ul style="list-style-type: none">– koristi se odgovarajućim matematičkim jezikom (standardni matematički simboli, zapisi i terminologija) pri usmenome i pisanom izražavanju– koristi se odgovarajućim matematičkim prikazima za predstavljanje podataka– prelazi između različitih matematičkih prikaza– svoje razmišljanje iznosi cjelovitim, suvislim i sažetim matematičkim rečenicama– postavlja pitanja i odgovara na pitanja koja nadilaze <u>opseg</u> izvorno postavljenoga pitanja– organizira informacije u logičku strukturu– primjereno se koristi tehnologijom
Rješavanje problema	<ul style="list-style-type: none">– prepoznaje relevantne elemente problema i naslućuje metode rješavanja– uspješno primjenjuje odabranu matematičku metodu pri rješavanju problema– modelira matematičkim zakonitostima problemske situacije uz raspravu– ispravno rješava probleme u različitim kontekstima– provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rješenja problema– generalizira rješenje.

2. NAČINI I KRITERIJI VREDNOVANJA

a) Usmeno ispitivanje

Pod usmenim provjeravanjem podrazumijevaju se svi usmeni oblici provjere postignute razine kompetencija učenika koji rezultiraju ocjenom.

Prilikom usmenog ispitivanja vrijede sljedeći kriteriji:

Ocjena	Kriterij ocjenjivanja
Nedovoljan(1)	Učenik ne poznaje pojmove, simbole, poučke, grafove. Učenik nema teorijska obrazloženja rada. Učenik ne reproducira naučeno u izvornom obliku. Učenik ne izvodi točno najjednostavnije operacije i ne rješava zadatke ni uz pomoć nastavnika. Učenik ne zna primijeniti postupke, niti ih razumije, ne provjerava rješenja. Učenik ne uočava pogreške i ne zna ih ispraviti.
Dovoljan(2)	Učenik djelomično poznaje matematičke poučke i pravila i primjenjuje ih uz pomoć nastavnika. Teorijska obrazloženja rada učenika nisu potpuna ili nisu precizna, ne koristi matematičku terminologiju. Učenik je u stanju riješiti osnovne zadatke, spor je u rješavanju zadataka, postupke zna djelomično objasniti. Učenik rijetko provjerava rješenja. Učenik uočava greške uz pomoć i uz pomoć ih ispravlja
Dobar (3)	Učenik poznaje većinu pojmova, simbola, poučaka i grafova. Učenik samostalno rješava srednje teške zadatke, sporiji je u rješavanju. Učenik uz pomoć nastavnika povezuje staro i novo gradivo. Objašnjenja učenika su odgovarajuća ali nepotpuna i nesigurna, rijetko koristi matematičku terminologiju. Učenik uočava pogrešku uz pomoć i samostalno ju ispravlja. Učenik povremeno provjerava rješavanja.
Vrlo dobar(4)	Učenik poznaje pojmove, simbole, poučke i grafove i primjenjuje ih uz manju pomoć. Teorijska obrazloženja rada su točna i precizna, ponekad koristi matematičku terminologiju. Učenik probleme rješava uglavnom samostalno birajući najbolje strategije i uglavnom točno, snalazi se i s težim zadacima, ali uz pomoć nastavnika. Učenik poznate postupke uspješno primjenjuje u poznatim situacijama. Učenik prepoznaje osnovne matematičke ideje u novim situacijama i samostalno povezuje novo i staro gradivo. Učenik samostalno provjerava rješenja i ispravlja pogreške.
Odličan (5)	Učenik poznaje pojmove, simbole, poučke i grafove. Teorijska obrazloženja rada su točna i precizna. Učenik samostalno rješava netipske i problemske zadatke birajući postupak koji najviše odgovara zadatku, koristi matematičku terminologiju. Učenik primjenjuje naučeno u složenim situacijama i prepoznaje osnovne matematičke ideje u novim situacijama. Učenik procjenjuje valjanost ideja i dobivenih rezultata. Učenik bira najjednostavnije načine računanja i rješenja su točna. Učenik rješenja provjerava na više načina.

b) Pisano provjeravanje

Pod pisanim provjeravanjem podrazumijevaju se svi oblici provjere koji rezultiraju ocjenom učenikovog pisanoga uratka, a provode se kontinuirano tijekom nastavne godine.

Učiteljica će obavijestiti učenike o opsegu sadržaja i odgojno-obrazovnim ishodima koji će se provjeravati i načinu provođenja pisane provjere.

Pisane provjere koje se provode sa svrhom vrednovanja za učenje ili vrednovanja kao učenje nije potrebno najavljivati.

U pravilu za pisane provjere znanja vrijede sljedeći kriteriji s mogućnošću odstupanja od +/- 5% .

Ocjena	Kriterij ocjenjivanja	Postotak rješivosti
Nedovoljan (1)	Učenik ne prepoznaje niti zna nabrojiti osnovne pojmove, formule i oznake vezane uz nastavnu cjelinu. Učenik ne zna riješiti najjednostavnije zadatke primjenom definicija i formula iz nastavne cjeline.	0 % - 39%
Dovoljan (2)	Učenik prepoznaje osnovne pojmove i činjenice na primjerima. Učenik može nabrojati osnovne pojmove, formule i oznake vezane uz nastavnu cjelinu. Učenik zna riješiti jednostavne zadatke primjenom definicija i formula iz nastavne cjeline.	40 % - 59 %
Dobar (3)	Učenik razlikuje naučene pojmove. Učenik može na primjerima pokazati i razvrstati pojmove, oznake i formule vezane uz nastavnu cjelinu. Učenik djelomično točno rješava složenije zadatke.	60 % - 75 %
Vrlo dobar (4)	Učenik razumije i može objasniti rješenje problema. Učenik prikazuje osnovne pojmove i pravilno primjenjuje pojmove, oznake i formule vezane uz nastavnu cjelinu. Učenik točno rješava složenije zadatke.	76 % - 89%
Odličan (5)	Učenik može donijeti zaključak vezan uz problem postavljen u sklopu nastavnih sadržaja. Učenik objašnjava osnovne pojmove i povezuje pojmove, oznake i formule vezane uz nastavnu cjelinu. Učenik potpuno točno i na najjednostavniji način rješava složenije zadatke.	90 % - 100%

Nakon pisane provjere s neočekivanim postignućem učenika, učiteljica će utvrditi uzroke neuspjeha i ponoviti pisanu provjeru u skladu s Pravilnikom. Nedovoljna ocjena učenika nije neočekivani rezultat ako je održan dovoljan broj sati vježbe u skladu s uočenim mogućnostima učenika u razredu, a učenik nije uložio dovoljno truda u svladavanju postavljenih zadataka. Zbog razlike u složenosti pojedinih nastavnih cjelina, moguće su i razlike u postignutim rezultatima provjera znanja.

Domaće zadaće služe za uvježbavanje nastavnih sadržaja, provjeravanje učenikove samostalnosti i poticanje kontinuiteta u radu, ne vrednuju se sumativno. Na početku sata konstatira se je li postojala kakva poteškoća kod rješavanja zadaće. Ukoliko većina učenika nije uspjela riješiti neki zadatak, on se riješi pred cijelim razredom uz učiteljevu pomoć.

3. ZAKLJUČNA OCJENA

Zaključna je ocjena iz nastavnoga predmeta izraz postignute razine učenikovih kompetencija ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda u nastavnome predmetu i rezultat ukupnoga procesa vrednovanja tijekom nastavne godine, a izvodi se temeljem elemenata vrednovanja. U tu svrhu nužno je ostvarenost ishoda provjeravati na što više različitih načina i u što više vremenskih točaka. Zaključna ocjena iz nastavnoga predmeta na kraju nastavne godine ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu.

Ispravak ocjena

Ispravak ocjene učenik može pisati ukoliko je od strane učitelja procijenjeno da je potreban radi daljnjeg uspješnog usvajanja nastavnih sadržaja. Negativne ocjene se u pravilu uvijek ispravljaju.

Dopunski rad / Popravni ispit

Na dopunski rad upućuju se učenici koji nisu usvojili odgojno-obrazovne ishode iz kurikuluma nastavnog predmeta Matematika.

Kriteriji na dopunskom radu isti su kao i na redovnoj nastavi.

Ukoliko učenik na dopunskom radu nije usvojio odgojno-obrazovne ishode iz kurikuluma nastavnog predmeta Matematika, upućuje se na popravni ispit.